

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2128/2022
24.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелене Ивановић, председника већа, Жељка Шкорића и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Новак Филиповић, адвокат из ..., против туженог „НИС“ АД Нови Сад, „НИС – ПЕТРОЛ“, Огранак за прераду и промет нафте и деривата нафте, Београд, ради поништаја решења, враћања на рад и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3472/20 од 04.12.2020. године, у седници већа одржаној 24.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3472/20 од 04.12.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 1162/15 од 11.03.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се као незаконито поништи решење о отказу уговора о раду туженог број ... од 28.01.2010. године, у делу којим је тужиоцу отказан уговор о раду. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу, за период од 09.02.2010. године закључно са мартом 2010. године, исплати на име накнаде штете због изгубљене зараде одређене новчане износе са законском затезном каматом од означених датума доспелости па до исплате, као у овом ставу изреке. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3472/20 од 04.12.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Трећег основног суда у Београду П1 1162/15 од 11.03.2020. године, а ставом другим изреке је одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку која је учињена пред другостепеним судом и због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13 - УС, 74/13 - УС, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 - други закон) - у даљем тексту: ЗПП и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог по основу закљученог уговора о раду на неодређено време број ... од 01.06.2006. године. Оспореним решењем туженог од 28.01.2010. године, на основу члана 179. став 1. тачка 2) и члана 185. Закона о раду, отказан је уговор о раду тужиоцу и запосленима код туженог, ББ и ВВ, због тога што су поступили супротно Упутству о раду на безинским станицама и продавницама НИС - Петрола - Југопетрол (тач. 15, 19 и 41), чиме су извршили повреде радних обавеза из члана 72. став 1. тачка 10) Колективног уговора туженог и члана 21. тачка 2. подтачка б, ф, г) и ј) Уговора о раду и заједно са ГГ причинили туженом штету у количини од 11.704,84 литара Д-2 и еуродизела чија је финансијска вредност 1.059.983,71 динар, а коју Предузеће „Унитраг“ одбија да плати. Према наведеном решењу, они су као продавци на бензинској станици „... пут“ – ... у Београду у сменама у којима су радили, у периоду од 04.07. до 12.08.2009. године, у више наврата вршили уновчавање компанијске евиденционе картице „НИС-Петрол“ број ..., која гласи на регистрациони број возила ..., а тужилац дана 04.07. и 09.07.2009. године и картице број ... за возило ..., оба возила у власништву Предузећа „Унитраг“ д.о.о. Ужице, тако што су ГГ, возачу наведеног предузећа, давали готовину уз одређени проценат провизије и преко „Mellon Post“ терминала евидентирали продају по основу наведених картица, а затим у службену исправу - преглед издатог горива по уговору - профактури уписивали наводно издате количине Д-2 и еуродизела, регистарски број возила и бројеве фискалних исечака, иако су се камиони рег. ознака ... и ... у периоду од 23.07. до 16.08.2009. године налазили ван Србије, у Русији и Белорусији, а видео записи система видео надзора показују да се камион уопште није налазио на објекту дана 10, 11. и 12.08.2009. године; на овај начин сачињени прегледи издатог горива по уговору - профактури у којима нису уписивани бројеви путних налога за поменута возила употребљени су као прави и са осталом службеном документацијом достављени на обраду и фактурисање Предузећу „Унитраг“ д.о.о. Ужице; према налазу Сектора за корпоративну заштиту туженог у периоду од 04.07. до 12.08.2009. године, заједно са ДД, ангажованим преко УП „Сигурност Врачар“ за обављање помоћних послова на овој бензинској станици, евидентирали су четрдесет седам точења Д-2 и седам точења еуродизела у укупној количини од 11.704,84 литара, чија је финансијска вредност 1.059.984,71 динар, и то тужилац АА на дане 4, 9, 15, 18, 21. и 24.07.2009. године и 04.08.2009. године. У поступку је утврђено да је тужилац радио дана 4, 9, 15, 18, 21. и 24. јула 2009. године и

04. августа 2009. године и да је у његовој смени дошло до коришћења компанијске картице за Предузеће „Унитраг“ доо Ужице, те да је тадашњем возачу наведеног предузећа тужилац у више наврата издао веће количине дизел горива сипањем у канте које је овај доносио, и то само на основу увида у компанијску картицу и њене провере, а без тражења осталих докумената на увид, при чему тужилац није вршио уновчавање картице. У периоду од 23.07. до 16.08.2009. године камиони Предузећа „Унитраг“ доо Ужице, рег ознака ... и ..., су се налазили ван Србије, у Белорусији и Русији. Против тужиоца, и још девет лица, поднета је кривична пријава да су извршили кривично дело Злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. члана 35 КЗ РС, а кривични поступак по истој је против тужиоца обустављен решењем Првог основног суда у Београду од 03.08.2016. године, правноснажним дана 08.08.2016. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили као неоснован тужбени захтев тужиоца за поништај решења о отказу уговора о раду као незаконитог, као и захтев за враћање тужиоца на рад и накнаду штете, са образложењем да је тужилац учинио повреду радне обавезе утврђене општим актом и уговором о раду, јер се није придржавао Упутства приликом продаје горива правним лицима, за коју је правилно изречена мера престанка радног односа, а оспорено решење донето у процедури прописаној законом.

Одредбом члана 179. тачка 2) Закона о раду је прописано да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца, и то ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђену општим актом или уговором о раду.

По оцени Врховног суда, правилан је закључак нижестепених суда да су се у радњама тужиоца стекла обележја повреде радне обавезе, будући да је тужилац, запослен код туженог на радном месту продавца на бензинској станици, својом кривицом, понашајући се супротно утврђеним обавезама из описа свог посла и супротно Упутству о раду на бензинским станицама и продавницама туженог од 06.11.2008. године и Општим правилима и условима за издавање и коришћење компанијске картице туженог, учинио повреду радне обавезе предвиђене чланом 21. став 3. тачка 2) подтач. г) и ј) Уговора о раду, која представља отказни разлог, па нема места поништају решења о отказу уговора о раду као незаконитог. Тужилац је био дужан да се упозна са свим правилима рада на бензинској станици и да се истих придржава, без обзира на евентуално другачије установљену праксу.

Правилно је тужени, сходно члану 180. став 1. Закона о раду спровео поступак за утврђење тужиоцеве одговорности за учињене повреде радне обавезе које су му стављене на терет, доношењем писменог упозорења о постојању разлога за отказ уговора о раду.

Како је одбијен као неоснован тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду, то је неоснован захтев тужиоца за враћање на рад и накнаду штете, с обзиром на акцесорни карактер тих захтева.

Ревизијом се, на основу одредбе члана 407. став 2. ЗПП, не може оспоравати утврђено чињенично стање, док остали ревизијски наводи представљају понављање навода који су већ истицани у жалби против првостепене пресуде, а које је другостепени суд правилно оценио као неосноване и за ту оцену дао јасне и довољне разлоге које овај суд у свему прихвата.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Како је ревизија тужиоца одбијена, одбијен је и његов захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, па је на основу члана 153. и члана 154. став 2. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Јелена Ивановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић